

Závěrečná evaluační zpráva

Evaluace procesu místního akčního plánování v ORP Přelouč

Název projektu: Místní akční plán rozvoje vzdělávání III v ORP Přelouč

Číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022928

Jméno autora evaluace:

Iva Roušarová – evaluátor

ve spolupráci se členy realizačního týmu:

Korejtková Kateřina – hlavní manažer projektu

Písař Martin – finanční manažer

Petržilková Jana – hlavní účetní

Sotonová Petra – koordinátor projektu

Písař Lucie – koordinátor spádovosti škol

Datum vypracování: červen–srpen 2023

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Obsah

Úvod.....	3
1 Manažerské shrnutí.....	5
2 Metodologie.....	6
3 Evaluační zjištění	7
3.1 Účelnost.....	7
3.1.1 Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?	7
3.1.2 Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?	8
3.1.3 Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?	11
3.2 Dopady.....	14
3.2.1 Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?	14
3.2.2 Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?	15
3.2.3 Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?	16
3.3 Udržitelnost	16
3.3.1 Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?	16
3.3.2 Je plán udržitelnosti MAP realistický?	17
4 Doporučení.....	17

Úvod

Území ORP Přelouč tvoří celkem 42 obcí, z nichž 2 jsou městy – Chvaletice a Přelouč. Město Přelouč je správním obvodem rozšířené působnosti státní správy. Území je rozděleno v rámci

3 Místních Akčních Skupin (dále MAS, viz obrázek 1):

1. MAS Železnohorský region, z.s. – realizátor projektů MAP,
2. MAS Bohdanečsko, z.s.,
3. MAS Zálabí, z.s.

Zbývajících část tvoří tzv. bílá území – obce, které se nenachází v žádném zájmovém území či nespádají pod žádnou jinou MAS.

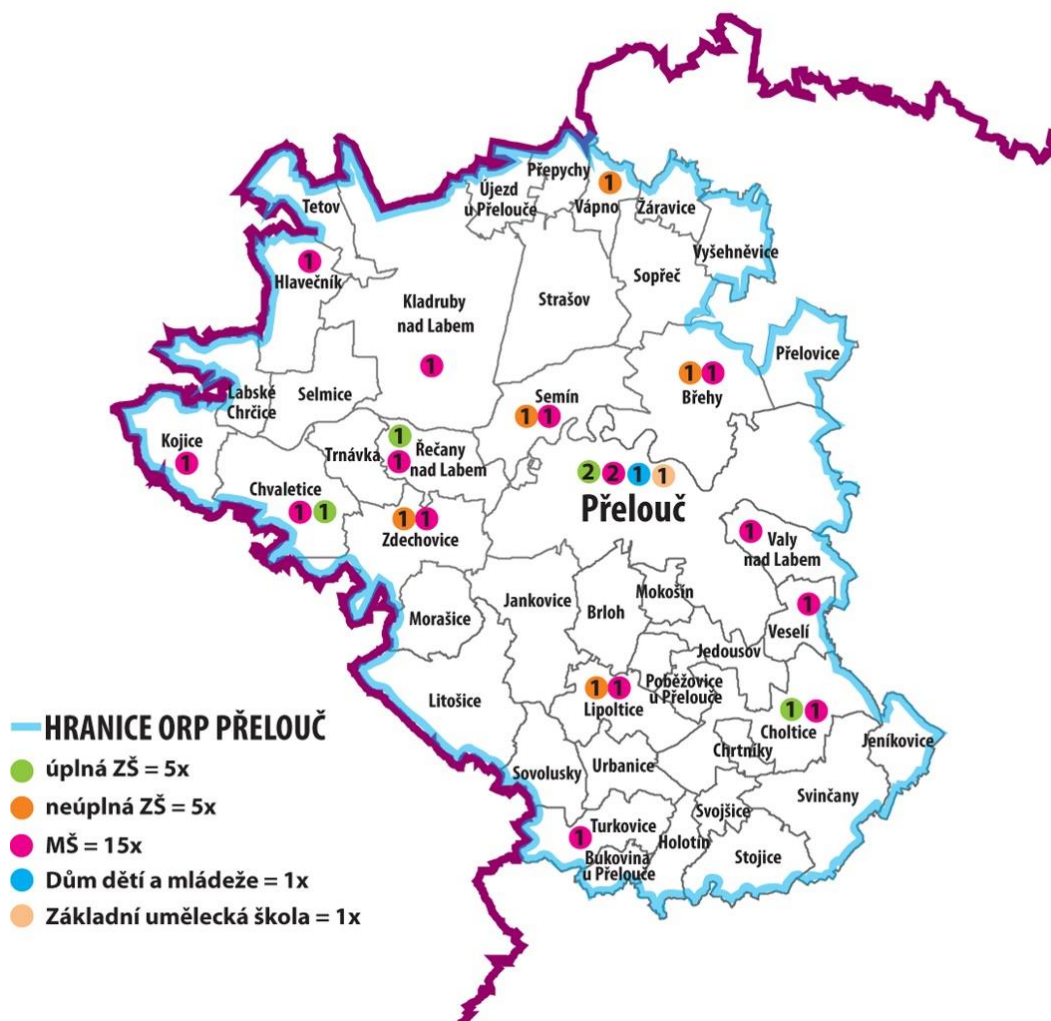

Obrázek 1 Území ORP Přelouč vč. MAS
Zdroj: MAS ŽR

V ORP Přelouč působí celkem 26 škol dle IZO (24 škol dle RED IZO, viz obrázek 2), z nichž je:

- 15 mateřských škol,
- 10 základních škol a
- 1 základní umělecká škola.

Obrázek 2 Školy ORP Přelouč

Zdroj: MAS ŽR

Před realizací projektů MAP fungovaly školy samostatně, případně v rámci oddělení školství města Přelouč (jehož činnost však cíleně spočívá ve finančním hospodaření škol a evidenci dat), bez strukturované vzájemné informovanosti a spolupráce v rámci celého ORP, ta probíhala pouze místně s nejbližšími školami v okolí. Školy získávaly informace z území pouze v rámci svých MAS. Cíleně nedocházelo k podpoře spolupráce zřizovatelů, škol i ostatních aktérů ve vzdělávání, jejímž cílem by bylo zlepšování kvality vzdělávání v mateřských a základních školách ORP Přelouč.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání je na území ORP Přelouč (dále MAP ORP Přelouč) realizován v letech 2016–2023, v obdobích:

- 01.01.2016 – 30.06.2017 (MAP I),
- 01.09.2018 – 30.04.2022 (MAP II),
- 01.05.2022 – 30.11.2023 (MAP III).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Evaluace byla realizována dle přílohy č. 3 výzvy pro akční plánování v území: Postupy MAP III, klíčová aktivita 1 Místní akční plány rozvoje vzdělávání III, podaktivita 2 Evaluace procesu místního akčního plánování a přílohou č. 2 těchto výše uvedených Postupů.

Jejím cílem je **vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v území ORP Přelouč probíhal v programovém období 2014-2020 (resp. 2023)¹**. Místní akční plánování rozvoje vzdělávání v ORP Přelouč bylo **vyhodnoceno z hlediska účelnosti, dopadů a udržitelnosti**:

1. **Účelnost** se zaměřuje na vztah mezi intervencemi a jejich výsledky, tzn. hodnotí, zdali realizované intervence splnily svůj účel, tedy zdali a v jaké míře byly naplněny cíle programu, zdali dosažené výsledky přispěly k těmto cílům, zdali a jakých výsledků se dosáhlo. Účelnost tedy poměřuje skutečnost (výstupy a výsledky dosažené pomocí intervencí) se stanovenými cíli.
2. **Dopad** je změna, která může být důvěryhodně připisována intervenci.
3. **Udržitelnost** se vztahuje k tomu, zda daná aktivita dosáhla cíle jen dočasně nebo trvale. Kritérium hodnotí, zdali výstupy a zejména výsledky, jichž bylo dosaženo, existují či budou přetrvávat i po skončení realizace intervencí.

1 Manažerské shrnutí

Projekt MAP I – III byl na území ORP Přelouč realizován v letech 2016–2023. V jeho průběhu **došlo k navázání vzájemných partnerství a jejich postupnému prohlubování, zintenzivnily se vzájemné vztahy a neformální vazby všech klíčových aktérů v území, což mělo šanci napomoci zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ.**

Postupně byly naplňovány stanovené cíle, ač se v každé části musel realizační tým MAP potýkat s překážkami – pozdější metodologická podpora, epidemiologická situace (Covid-19), zákaz shromažďování osob, válka na Ukrajině a příliv ukrajinských žáků do škol. V projektu byly v rámci SWOT analýzy identifikovány také hrozby, kterým se dařilo předcházet, neboť byla průběžně poskytována pomoc pedagogickým pracovníkům s administrativou, vysvětlována role MAP („dvoukolejnost“ ve vztahu k MŠMT/NIDV – NPI²), realizována osvěta pojmů a obsahu aktivit subjektů pod zkratkami: mj. MAP, MAS, NIDV, NPI, ŘO, IROP, OPZ, aj.

Projekt využíval svých silných stránek, které vycházely ze stanovených SWOT analýz – 100% zapojení škol, nominování zástupců škol (nositel informací), pravidelná vzájemná

¹ dle pravidla N+3

² K 1. lednu 2020 došlo ke sloučení Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV) a Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV) a vznikla příspěvková organizace řízená MŠMT Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR).

komunikace a informovanost, pravidelná aktualizace projektových záměrů, Informatorium pro školy a zřizovatele, propojení MAS x MAP.

V rámci projektu MAP fungovala také spolupráce s dalšími projekty a vznikla tak provazba se Šablonami (zahrnuty do ročních akčních plánů, výměna informací) a Integrovaným regionálním operačním programem (IROP; projektové záměry ve Strategické části MAP, aktualizace, konzultace) a Operačním programem Zaměstnanost (OPZ; nejčastěji příměstské tábory, informovanost).

Realizací projektu tak došlo k naplňování principů MAP – spolupráce, zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů, dohoda, otevřenost, SMART a partnerství. Oslovení respondenti označili naplňování priorit v rámci projektu MAP I jako spíše dostatečné, MAP II a III jako dostatečné³. Na základě skupinových rozhovorů bylo dále upřesněno, že na začátku realizace projektu se tento projekt jevil jako „spíše administrativní“, což bylo v následujícím projektu MAP II vykompenzováno implementačními aktivitami, které byly přímo s cílovými skupinami realizovány.

Z výsledků evaluace vyplývá, že po skončení programového období nebude pravděpodobně možné projekt MAP udržet ve stávajícím rozsahu jako doposud. Vytvořená partnerství a spolupráce v území jsou však hodnoceny jako zakotvené a dále udržitelné a MAS by se pokusily v omezeném rozsahu zachovat aktivity pro cílové skupiny za využití vytvořených podkladů z již realizovaných projektů MAP. Stejně tak vzájemná setkání a poradenství, které v rámci svých strategií již nabízejí. Naopak by bylo, z důvodu vysoké administrativní zátěže, upuštěno od pravidelné hloubkové analýzy území ORP Přelouč.

2 Metodologie

Evaluace probíhala dle Evaluačního plánu MAP ORP Přelouč od prosince 2022. V průběhu tří měsíců byl prováděn desk research, tedy stolní výzkum evaluátora předložených dokumentů MAP, především se jednalo o:

- žádosti o podporu projektů MAP I – MAP III,
- dokumentaci MAP – hlavně analytické a strategické části MAP, příp. implementační části MAP, akční plány, provedené evaluace,
- Postupy MAP – Metodiky tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání.

Dále byly od prosince 2022 do května 2023 realizovány workshopy s vybranými cílovými skupinami – pedagogickými pracovníky škol, členy pracovních skupin a realizačního týmu. Při workshopech byly získávány vypovídající informace na základě vlastních zkušeností a znalostí účastníků.

³ Hodnocení principů MAP probíhalo vždy na škále: dostatečně, spíše dostatečně, spíše nedostatečně, nedostatečně.

Se zapojenými osobami do procesu MAP (členy realizačního týmu, Řídícího výboru a pracovních skupin) a dalšími definovanými cílovými skupinami byly dále v období leden–květen 2023 vedeny skupinové rozhovory. V některých případech bylo třeba zjišťování dat více do hloubky, bylo tak přistoupeno rovněž k rozhovorům individuálním. Ty byly realizovány také se zástupci škol.

Zástupci škol vystupují v projektu již od MAP II, kdy si každá škola ORP Přelouč zapojená v MAP (realizátor projektu MAS ŽR vykazuje 100% zapojení škol již od MAP I) nominuje svého zástupce. Vždy se jedná o osobu, která má osobní zájem o plán i rozvoj vzdělávání, a jež se stává oboustranným prostředníkem a nositelem informací mezi realizačním týmem a školou.

V příp., že by z vytvořených podkladů vyplynula nutnost získat větší množství dat či tato data více konkretizovat, byla by jako doplňková metoda ke konkrétním vybraným aspektům a na širší skupině zainteresovaných osob, dosud v rámci předchozích metod sběru dat neoslovených, zvoleno dotazníkové šetření. Zjištěná a zpracovaná data však byla kompletní a dostatečná, z tohoto důvodu nebylo k dotazníkovému šetření přistoupeno. V průběhu měsíce června a července 2023 byla tato data navíc doplněna o informace z MAP III a až do srpna 2023 probíhalo celkové vyhodnocení evaluace.

3 Evaluační zjištění

3.1 Účelnost

3.1.1 Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?

Obecným hlavním cílem MAPů je zlepšit kvalitu vzdělávání v MŠ a ZŠ. Z výsledků evaluačního šetření bylo potvrzeno, že se v průběhu realizace projektu MAP I – III prohloubilo vzájemné partnerství, zintenzivnily se vzájemné vztahy a neformální vazby všech klíčových aktérů v území, což dle respondentů vedlo ke zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ.

Společně se daří tvořit hlavní směry rozvoje, kam v území v oblasti školství a rozvoje vzdělávání směřovat. Základní cíle a priority pro zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ byly stanoveny v dokumentaci MAP, která je pravidelně aktualizována a poskytuje komplexní analýzu v oblasti vzdělávání, strategie – strategický rámec priorit do r. 2025 a akční plány.

Na společné zlepšování kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ na území ORP Přelouč má vliv také počet zapojených škol, neboť již od projektu MAP I (r. 2016) se do plánu rozvoje vzdělávání zapojily všechny školy z území, tedy 100 %. **Společná snaha o lepší vzdělávání tak trvá již sedm let a respondenty byla označena jako dlouhodobá.**

Projekt MAP definuje obecné dílčí cíle, ty dotazovaní označili jako naplňované. Ke každému obecnému cíli následně uváděli aktivity, na základě kterých, dle jejich mínění, k tomuto naplňování dochází:

- I. Systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol – jako nejprůběžnější hodnotí ředitelé škol možnost vzájemných setkání, konzultací s experty a zástupci MAS, semináře pro ředitele škol.
- II. Sdílené porozumění cíli: orientace na kvalitní inkluzivní (společné) vzdělávání – společný postup při začleňování Ukrajinských žáků, ukrajinsko-česká edice hry Krycí jména (Czech Games Edition, zajištěna zdarma v rámci MAP), návrhy pracovních skupin na společné aktivity (příležitost), implementační aktivity pro děti/žáky, které byly školám nabízené v projektu MAP II.
- III. Zavádění řešení pro snižování nerovností ve vzdělávání uvnitř škol a v území – dostupnost kvalitního vzdělávání pro každé dítě/každého žáka v inkluzivní škole – nejčastěji byly zmiňovány implementační aktivity pro děti/žáky, dále také konzultace s experty a zástupci MAS, pomoc při zařazování investičních záměrů do strategického rámce MAP.
- IV. Zlepšení spolupráce s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků – společná setkání, informování veřejnosti, implementační aktivity nabízené v projektu MAP II.

V průběhu realizace projektu MAP I – III vyvstaly také překážky při naplňování výše uvedených cílů. U jednotlivých projektů byly za nejvýznamnější hodnoceny následující:

- MAP I – projekt byl realizován již od 1. 1. 2016, kdy ještě nebyly plně „funkční“ metodologické podmínky (ze strany MŠMT – NIDV), neboť metodologická podpora projektu ze strany NIDV začala být realizována až na podzim 2016.
 - Díky zakořeněným fungujícím přirozeným vazbám realizátora MAS ŽR a přirozeně vytvořenému partnerství („ze spodu“) nedošlo v území k ohrožení cílů projektu.
- MAP II – epidemiologická situace (Covid-19) a zákaz shromažďování osob.
 - V projektu byla osobní setkání nahrazena on-line setkáními, v rámci implementačních aktivit došlo místo osobních exkurzí ke vzniku Manuálů exkurzí s detailním popisem/scénářem tak, aby škola mohla sama realizovat exkurzi v době, až to bude možné, workshopy v rámci aktivity Síť zdravého stravování byly nahrazeny natočenými videi o zdravém stravování s regionálními výrobky, které byly pro školy, školní jídelny i rodiče připraveny k neomezenému využití.
- MAP III – válka na Ukrajině, příliv ukrajinských žáků do škol, jejich začlenění a výuka.
 - Tématem se mj. zabývaly pracovní skupiny a Řídící výbor, pro školy byla zdarma zajištěna ukrajinsko-česká edice hry Krycí jména (od vydavatelství Czech Games Edition), vzájemné sdílení informací.

3.1.2 Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?

Již v rámci projektu MAP I byla vytvořena SWOT analýza k tématům MAP:

- I. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
- II. Čtenářská a matematická gramotnost v základním školství
- III. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Do projektu se již na jeho začátku podařilo zapojit 100 % škol, což je pozitivně hodnoceno v celém jeho průběhu. Došlo také k nastavení pravidelné vzájemné komunikace

všech klíčových aktérů v území, což přineslo vznik partnerství a zintenzivnění vzájemných vztahů.

Díky využití vnitřních struktur MAS ŽR byli aktéři pravidelně informováni o využití vícezdrojového financování a dotačních možnostech EU i ČR, což bylo v projektu stanoveno jako příležitost a došlo tak k jejímu naplnění. Využívání dotačních zdrojů pomohlo eliminovat hrozby nedostatku finančních prostředků škol. Začaly se tak zjišťovat projektové záměry, potřeby a priority škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání, což přineslo významný potenciál pro další společný postup a spolupráci.

V projektu MAP I se nepodařilo plně zajistit mimoškolní vzdělávání dětí a žáků (exkurze), tato potřeba však byla promítnuta do akčního plánu, který byl realizován v následujícím projektu MAP II. Realizátor projektu, MAS ŽR, se snažil školám co nejvíce ulehčit administrativní část projektu a potlačit tak stanovenou hrozbu – zahlcení pedagogických pracovníků další administrativou. Na společných jednáních se věnoval také osvětě pojmů a obsahu aktivit subjektů pod zkratkami: MAP, MAS, NIDV, NPI, ŘO, IROP, OPZ aj. a vysvětlení role MAP pro školy, aby nepociťovaly určitou „dvoukolejnost“ (ve vztahu k MŠMT/NIDV) při poskytování podpory.

V projektu MAP II byla povinná témata následující:

- I. Podpora čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka
- II. Podpora matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka
- III. Podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání
- IV. Nastavení rovných příležitostí

V dosažení stanovených cílů projektu MAP II velmi pomohlo nominování zástupců škol – každá škola ORP Přelouč si nominovala právě 1 osobu, která má osobní zájem o plán i rozvoj vzdělávání, a jež se stává oboustranným prostředníkem a nositelem informací mezi realizačním týmem a školou.

Aktéři vzdělávání byli i v navazujícím projektu pravidelně informováni o využití vícezdrojového financování a dotačních možnostech EU i ČR. Docházelo k pravidelné aktualizaci projektových záměrů, potřeb a priorit škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání. Využívání dotačních zdrojů pomohlo i v tomto období eliminovat hrozby nedostatku finančních prostředků škol.

Školy kladně hodnotily také Informatorium, díky kterému se pravidelně dozvídaly aktuální informace o projektu i nabízených implementačních aktivitách. Ty byly v rámci projektu MAP II hodnoceny jako nejvíce využívané. Jejich nastavení vycházelo z výsledků jednání aktérů ve vzdělávání projektu MAP I. Pedagogové se mohli účastnit připravených vzdělávacích seminářů, rodiče se mohli zapojit do dění ve škole při představování svých povolání, pro ně, děti/žáky i vedoucí školních jídelen byly připravovány workshopy ke zdravému stravování, společně mohli tvořit bulletiny o své škole či vyhledávat kroužky a další zájmové a mimoškolní aktivit ve vytvořené databázi. Nastavenými implementačními aktivitami se podařilo potlačit stanové hrozby projektu.

Jako nečekané ohrožení projektu, které se objevilo až v jeho průběhu, byla označena epidemiologická situace (Covid-19) a zákaz shromažďování osob. Realizační tým však dokázal pružně reagovat a situaci se podařilo za využití silné stránky – dlouhodobými zkušenostmi realizátora projektu – zvládnout. Došlo ke změně realizace naplánovaných aktivit, kdy byla osobní setkání nahrazena on-line setkáními, místo osobních exkurzí došlo ke vzniku Manuálů exkurzí s detailním popisem/scénářem tak, aby škola mohla sama realizovat exkurzi v době, až to bude možné, workshopy v rámci aktivity Síť zdravého stravování byly nahrazeny natočenými videi o zdravém stravování s regionálními výrobky, které byly pro školy, školní jídelny i rodiče připraveny k neomezenému využití.

Projekt MAP III přinesl drobnou úpravu povinných témat:

- I. Podpora čtenářské gramotnosti
- II. Podpora matematické gramotnosti
- III. Rozvoj potenciálu každého žáka
- IV. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

V projektu postupně docházelo k minimalizování slabých stránek škol realizací investičních záměrů zanesených ve Strategickém rámci MAP. Školy čerpaly dotační prostředky z evropských zdrojů na vybavení vč. bezbariérovosti. Jako nejčastější dotační zdroje byly jmenovány: Integrovaný regionální operační program (IROP) a Program rozvoje venkova (PRV).

Se vznikem nového strategického období, vyhlašují své první výzvy také Místní akční skupiny, a právě propojení realizátora projektu MAP s MAS ŽR je velice kladně hodnoceno, neboť školy mají stále aktuální informace. Na území ORP Přelouč se nachází 3 MAS (viz kap. Úvod), zástupci všech MAS jsou zároveň členy Řídícího výboru MAP a pravidelně navštěvují všechna stanovená jednání.

Podporou pro povinná témata (čtenářské a matematické gramotnosti, rozvoj potenciálu žáků, podporu pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání) jsou dle ředitelů škol také tzv. šablony (OP VVV/ OP JAK⁴), se kterými mají převážně dlouholeté zkušenosti.

Na realizaci projektu MAP III měla vliv také válka na Ukrajině, která začala na konci února r. 2022. Realizační tým podával školám informace z MŠMT/NPI ke zvládnutí této neočekávané situace, tématem se mj. zabývaly také pracovní skupiny a Řídící výbor. Pro školy byla navíc zajištěna zdarma ukrajinsko-česká edice hry Krycí jména (od vydavatelství Czech Games Edition).

⁴ Šablony byly realizovány nejpozději do 30. června 2023 z Operačního programu věda, výzkum, vzdělávání (OP VVV), od 1. 5. 2022 mohou být šablony realizovány z nového Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK).

3.1.3 Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?

Při hodnocení souladu projektu MAP I – III s principy MAP bylo definováno jejich přesné vymezení. Principy MAP byly stanoveny jako:

- spolupráce,
- zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů,
- dohoda,
- otevřenost,
- SMART,
- udržitelnost⁵ a
- partnerství.

Respondenti, kterými byli členové realizačního týmu, pracovních skupin a Řídícího výboru, hodnotili naplňování výše uvedených principů v jednotlivých projektech zvlášť, v rozlišení MAP I – III:

MAP I

Na počátku realizace projektu, který byl zahájený již od 1. 1. 2016, nebyly plně „funkční“ metodologické podmínky (ze strany MŠMT – NIDV) „, neboť metodologická podpora projektu ze strany NIDV začala být realizována až na podzim 2016.

Zásadní změny klíčových výstupů nemusely být činěny. V průběhu realizace projektu byly uskutečněny pouze drobné změny „technicko-administrativního“ charakteru – snížení pracovního úvazku hlavního manažera administrativního týmu a od ledna 2017 následné navrácení na původní variantu, dále přizvání do realizace aktivit projektu experty, kteří poskytovali odborné zázemí a zpětnou vazbu pro realizační tým, rovněž úprava Plánu vzdělávacích aktivit – na základě zpětné vazby aktérů z území a jejich potřeb a termínů dosažení výstupů, byl zvolen dřívejší termín pro schválení Strategického rámce MAP do r. 2023 (vzhledem k vnějším podmínkám – podmínky IROP nikoliv podmínky projektu OP VVV) a posunutí termínu komplexní analýzy území na září 2016.

Vzájemná spolupráce byla postupně rozvíjena. V území se čerpá z přirozené spolupracující atmosféry, kdy utvořené vazby a partnerství pomáhají ke komplexnímu rozvoji regionu, tedy i rozvoji v oblasti vzdělávání. V rámci projektu došlo k propojení všech relevantních aktérů, včetně všech škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání, zřizovatelů, pracovních skupin, expertů a širokého partnerství MAS ŽR postaveného na fungujících vazbách a partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru – tedy využití vnitřních struktur realizátora MAS ŽR (široké členství subjektů/aktérů v MAS ŽR).

Vzhledem k tomuto silnému faktoru – fungujících vazeb MAS Železnohorský region se projeví pozitivní efekty spolupráce, otevřenosti a partnerství. Rizika v těchto širokých vazbách nebyla spatřována vzhledem k pravidelnému setkávání prostřednictvím vnitřních struktur MAS (kdy je na setkáních vše důkladně prodiskutováno, a tak zamezeno případným

⁵ Přímou k udržitelnosti se vztahovala další část evaluace – viz kap. 3.3 Udržitelnost.

„nedorozuměním“) a prostřednictvím setkávání pracovních skupin, Řídícího výboru a porad celého realizačního týmu MAP.

Respondenti tak označili naplňování priorit v rámci projektu MAP I jako spíše dostatečné⁶. Na základě skupinových rozhovorů bylo dále upřesněno, že na začátku realizace projektu se tento projekt jevil jako „spíše administrativní“, což bylo v následujícím projektu MAP II vykompenzováno implementačními aktivitami.

MAP II

Projekt MAP II pokračoval v započaté spolupráci všech aktérů v území. Každá škola také volila svého zástupce, se kterým probíhala komunikace, a jenž byl hlavní osobou pro přenos informací mezi realizačním týmem MAP a svou školou. Zvolení zástupce se v rámci projektu velice osvědčilo.

Nestátní neziskové aj. organizace byly opět osloveny již při zahájení realizace projektu. Vzájemná spolupráce probíhala hlavně s Charitou Přelouč, jejíž ředitelka je zároveň dlouhodobou vedoucí osobou pracovní skupiny pro rovné příležitosti a nediskriminaci. Paní ředitelka se osvědčila jako velmi vhodný zástupce, neboť má mnoho přímých zkušeností s cílovými skupinami. Pravidelné schůzky probíhaly dle stanoveného harmonogramu a komunikačního plánu.

Řídící výbor se setkával pravidelně min. 2x ročně, frekvence těchto setkávání se jevila jako optimální. V případě potřeby dřívějšího schvalování byl dne 16. 10. 2019 na jednání Řídícího výboru aktualizovaný Jednací řád, který následně umožnil činit hlasování také formou per rollam. To se následně, vzhledem k epidemiologické situaci z důvodu Covid-19, potvrdilo jako velice efektivní.

Pracovní skupiny se setkávaly tak, aby byla zajištěna vzájemná výměna názorů, spolupráce a návaznost. Četnost jejich setkávání min. 4x ročně byla rovněž považována jako optimální. Vzhledem k nižšímu počtu členů PS byla tato jednání svolávána dle epidemiologické situace – osobně či on-line (při zhoršení situace), tedy zasláním materiálů k prostudování e-mailem, ze zaslaných odpovědí bylo poté vypracováno vyhodnocení.

Komunikace s veřejností byla zajištěna vydáváním článků o projektu v novinách. Využity byly zpravodaje Rošt (Přelouč), Leknín (Heřmanův Městec), Oheb (Seč) a také zpravodaj MAS. Proběhlo rovněž informativní setkání s veřejností, setkání s novináři aj. O projektu MAP II tak bylo informováno do širokého okolí.

V průběhu realizace projektu školy 2x zpracovávaly popis svých potřeb, z nichž vznikly 2 souhrnné agregované popisy potřeb všech škol ORP Přelouč. Díky těmto popisům bylo možné zhodnotit současný stav čtenářské a matematické gramotnosti, rozvoje potenciálu žáků v dalších oblastech a potřeb rozvoje škol, neboť každá zapojená škola hodnotila, co proběhlo

⁶ Hodnocení principů MAP probíhalo vždy na škále: dostatečně, spíše dostatečně, spíše nedostatečně, nedostatečně.

dobře, v čem byla úspěšná, v čem by se mohla zlepšit a v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.

V rámci projektu došlo také k realizaci implementačních aktivit, které byly připraveny dle požadavků škol z předchozího projektu MAP I. Pro školy bylo také pravidelně připravováno Informatorium, které poskytovalo základní informace o projektu a nabízených aktivitách. Informatorium bylo přeposíláno také na zřizovatele škol tak, aby došlo k vzájemnému propojení škola x zřizovatel.

Při plnění implementačních aktivit musel realizační tým čelit epidemiologické situaci (Covid-19) a zákazu shromažďování osob. Realizační tým však dokázal pružně reagovat a situaci se podařilo za využití dlouhodobých zkušeností realizátora projektu zvládnout.

Došlo ke změně realizace naplánovaných aktivit, kdy byla osobní setkání nahrazena on-line setkáními. Dále došlo, místo osobních exkurzí, ke vzniku Manuálů exkurzí s detailním popisem/scénářem tak, aby škola mohla sama realizovat exkurzi v době, až to bude možné. Tyto manuály jsou stále volně ke stažení a využití na webových stránkách MAS ŽR. Workshopy v rámci aktivity Síť zdravého stravování byly nahrazeny natočenými videi o zdravém stravování s regionálními výrobky, které byly pro školy, školní jídelny i rodiče připraveny k neomezenému využití a jsou volně přístupné i po skončení projektu.

Dle oslovených respondentů byly stanovené principy v projektu MAP II v projektu naplňovány dostatečně.

MAP III

V projektu je nastavena spolupráce již dlouhodobě. Každá škola opět volila svého zástupce, se kterým probíhala komunikace, a jenž byl hlavní osobou pro přenos informací mezi realizačním týmem MAP a svou školou. Zvolení zástupce se v rámci projektu dlouhodobě velice osvědčilo. Vzájemné vazby jsou znatelné také v rámci Řídícího výboru, pracovních skupin i realizačního týmu, kde je převážná většina členů zapojena již od projektu MAP I. Utvořené vazby a partnerství v území tak stále pomáhají ke komplexnímu rozvoji regionu, mj. především v oblasti vzdělávání.

Veřejnost byla pravidelně informována formou článků ve zpravodaji Rošt (Přelouč), dále také na webu MAS ŽR a Facebooku projektu (MAP v ORP Přelouč) dle harmonogramu a nastaveného komunikačního plánu projektu. Realizační tým je otevřený jakýmkoli námětům a připomínkám.

V rámci projektu probíhají pravidelné schůzky Řídícího výboru, pracovních skupin i realizačního týmu. Školy i zřizovatelé škol jsou pravidelně informováni v rozesílaném Informatoriu, které poskytuje základní informace o projektu a nabízených aktivitách. Při realizaci projektu chyběla cílovým skupinám možnost využívání implementačních aktivit. V jeho průběhu však byly tyto aktivity řešeny k využívání v následujícím projektu. Došlo tak k vzájemné dohodě aktivit plánovaných na r. 2024 a 2025.

Při jednáních byla v rámci aktualizace dokumentace odstraněna priorita 3 – Dopravní dostupnost škol v obcích ORP Přelouč, kterou se nedařilo za celou dobu realizace projektu (od r. 2016), ani přes původní předpoklad zájmu z území, naplňovat a tato priorita tak byla dlouhodobě nevyužita a nenaplňovala svůj původní záměr. S tím souviselo také následné odstranění cílů projektu pro tuto prioritu. Při každé změně v projektu probíhala vzájemná diskuze a připomínkování dle Postupů MAP.

V rámci realizace projektu bylo třeba po únoru 2022 čelit také přílivu ukrajinských dětí a žáků do škol ORP Přelouč. Realizační tým podával školám informace z MŠMT/NPI ke zvládnutí této neočekávané situace, tématem se mj. zabývaly také pracovní skupiny a Řídící výbor. Pro školy byla navíc zdarma zajištěna ukrajinsko-česká edice hry Krycí jména (od vydavatelství Czech Games Edition).

Dle oslovených respondentů byly stanovené principy v projektu MAP III v projektu naplňovány dostatečně.

3.2 Dopady

3.2.1 Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?

V území ORP Přelouč byly po dobu realizace projektů MAP zpracovávány analytické podklady, strategické rámce, plánovaly se a realizovaly roční akční plány vč. implementačních aktivit. **Za tuto dobu došlo k vytvoření partnerství, ve kterém se vzájemně sdílí informace, odborné zkušenosti a příklady dobré praxe.** Nastavilo se vzájemné informování s využitím různých komunikačních kanálů.

Hlavním změnou, která nastala díky projektu (oproti původnímu stavu) je **prohlubování a zintenzivnění spolupráce aktérů ve vzdělávání v území** – především přenos a sdílení zkušeností a spolupráce ředitelů škol a zřizovatelů, dochází tak ke zlepšování kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ.

Cílové skupiny se účastnily vzájemných setkání, využívaly možností konzultace s experty a zástupci MAS, semináře aj., což napomohlo k systémovému zlepšování řízení mateřských a základních škol. Společně se podařilo podporovat inkluzivní vzdělávání a řešit snižování nerovností ve vzdělávání uvnitř škol a v území mj. za využití implementačních aktivit pro děti a žáky a odborníků a expertů z území, včetně zástupců MAS.

Nezamýšlený pozitivní dlouhodobý dopad mají implementační aktivity, jejichž způsob provedení musel být při epidemiologické situaci (Covid-19) změněn, neboť došlo k zákazu shromažďování osob. Místo osobních exkurzí byly vytvořeny Manuály exkurzí s detailním popisem/scénářem tak, aby škola mohla sama realizovat exkurzi v době, až to bude možné. Tyto manuály jsou stále volně ke stažení a využití všemi cílovými skupinami na webových stránkách MAS ŽR: <https://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=12395>.

Dále byly osobní workshopy v rámci aktivity Síť zdravého stravování nahrazeny natočenými videi o zdravém stravování s regionálními výrobky, které byly pro školy, školní jídelny i rodiče

připraveny k neomezenému využití a jsou volně přístupné i po skončení projektu: <https://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=12497>.

Aby školy mohly do výuky zapojovat také rodiče, byla vytvořena metodika práce s rodiči při představování povolání, která je stále přístupná na webových stránkách MAS ŽR: <https://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=12112>.

Celkově došlo ke zlepšení spolupráce v území – s rodiči, zřizovateli a veřejností. Stále je však patrné, především u části veřejnosti, zaměňování zkratk MAP x MAS či jejich neznalost (mj. MAP, MAS, NIDV, NPI, ŘO, IROP, OPZ), což se realizační tým snaží dlouhodobě eliminovat (informativní setkání, osvěta při společných akcích MAS, články v novinách, leták).

3.2.2 Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?

Akční plánování mělo vliv na různé cílové skupiny. Jedná se o následující aktéry v území:

- **Děti a žáci** – vystupovali jako cílová skupina v projektu MAP I a MAP II, byli zasaženi hlavně implementačními aktivitami v projektu MAP II, které byly hodnocené jako velmi užitečné s přímým dopadem na tuto cílovou skupinu – vzájemná spolupráce, nové znalosti a zkušenosti, zdravé stravování přenesené do běžného života, výlety (exkurze), regionální poznání, společná tvorba (bulletiny),
- **Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu** – experti a leadeři byli cílovou skupinou v projektu MAP I, kdy bylo klíčové získat tyto pracovníky pro trvalou spolupráci na vybraných tématech, podařilo se najít odborníky schopné hájit potřeby změn a reformy, jejich zapojení do projektu přineslo praktické zkušenosti, zapojení do vzájemné komunikace v netypicky diverzifikovaných fórech (rodiče + pedagogové + další) s využitím participativních metod.
- **Rodiče dětí a žáků** – byli zapojeni v průběhu projektu MAP I – III, cílily na ně implementační aktivity, získávali informace o kvalitě vzdělávání, byli zapojeni do společného informování, vzdělávání i plánování.
- **Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků** – nedílnou součástí projektu od r. 2016, účast na společných setkáních, vzájemné konzultace a spolupráce, výměna zkušeností, aktivní zapojení v implementačních aktivitách.
- **Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže** – důležitost této cílové skupiny je spatřována hlavně v zlepšování a prohlubování spolupráce a vzájemné informovanosti, při zohledňování místních potřeb a předávání praktických zkušeností
- **Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže** – došlo k navázání vzájemné spolupráce a její využití proběhlo hlavně v implementační aktivitě Pravidelná spolupráce škol s DDM a zájmovými organizacemi, sportovními kluby, kde byly zmapovány právě tyto organizace a jejich nabídky, vytvořenou databází bylo možné využít ve školách a při volnočasových aktivitách žáků.

- **Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství** – na tuto cílovou skupinu bylo cíleno v MAP I, a především v MAP II, kde byli odborní pracovníci využíváni v implementační aktivitě Exkurze – došlo k přípravě akcí vč. podpůrných materiálů a následné realizace (vč. vytváření Manuálů exkurzí při epidemiologické situaci), jejich zapojení do projektu tak přineslo především odbornost a navázání další spolupráce.
- **Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice** – přínos této cílové skupiny je spatřován především v účinném společném plánování a zároveň dosahování jakékoliv dlouhodobé změny a spolupráce – prohlubování vzájemné spolupráce, výměna zkušeností, vytváření společných postupů, využívání dat a informací z MAP.
- **Veřejnost** – důležitá ve všech fázích MAP, pravidelně informovaná na základě komunikačního plánu, podstatná pro akceptaci a přijetí nového procesu na obecné veřejné úrovni, ukrývá v sobě místní experty, aktivní rodiče a leadery – významný zdroj aktivních účastníků projektu, kteří se postupně zapojují.

3.2.3 Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

Díky projektu MAP a vzájemné komunikaci mezi zaměstnanci MAS (realizátorem MAP) x školami x zřizovateli aj. dochází k přenosu informací, které jsou využitelné nad rámec jednoho projektu (MAP). Vzniká tak provazba s:

- Šablony – OP VVV, OP JAK – šablony škol jsou zahrnuty do ročních akčních plánů, dochází k vzájemné výměně informací mezi školami, zaměstnanci MAS a MAPy nejenom při přípravě těchto plánů.
- IROP – školy zanáší své projektové záměry do Strategické části MAP, vč. jejich aktualizace, zároveň probíhají konzultace k těmto záměrům a pomoc při jejich specifikaci.
- OPZ – v rámci operačního programu fungovaly v území mnohé projekty, o kterých bylo vzájemně informováno na jednotlivých setkáních, nejčastěji se jednalo o příměstské tábory, jejichž nabídka byla do území šířena také přes projekt MAP v rámci společných jednání.

3.3 Udržitelnost

3.3.1 Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?

V případě ukončení projektu MAP lze očekávat, že všechny stávající aktivity projektu nebudou jednoznačně zachovány v plném rozsahu. Zůstanou však **vytvořená partnerství a vzájemná spolupráce**, které povedou ke zlepšení vzdělávání v MŠ a ZŠ. Informovanost a spolupráce by zůstaly v kompetencích jednotlivých MAS, které s cílovými skupinami ve svém území komunikují. Pro příp. zachování aktivit by tak bylo třeba najít vhodné finanční zdroje např. z jiných dotačních zdrojů, ve spolupráci s řediteli, zřizovateli či experty z území.

Nejlépe hodnocenou aktivitou se stala Implementace MAP – tedy implementační aktivity, které byly přímo poskytovány cílovým skupinám a měly tak na ně přímý dosah.

Tyto aktivity by tak bylo vhodné zachovat. Z finančních důvodů by však byly uskutečňovány v omezeném rozsahu. Jejich realizace by mohla být uskutečňována za využití již vytvořených podkladů z předchozích projektů – manuálů exkurzí v území, videí o zdravém stravování, manuálu k zapojení rodičů při představování svých povolání ve školách. Vzájemná setkání cílových skupin by mohla být uskutečňována v rámci veřejných akcí jednotlivých MAS včetně poradenství, které zástupci MAS v území nabízí.

Naopak záporně byla hodnocena aktualizace dokumentace MAP, která probíhá v každém projektu. Jako nejčastější důvod tohoto hodnocení byla uváděna nadměrná dlouhodobá administrativní zátěž respondentů. Zajistit pravidelnou hloubkovou analýzu v území ORP Přelouč by tak nebylo možné a není tak plánováno ani její pokračování.

3.3.2 Je plán udržitelnosti MAP realistický?

Z výsledků evaluace vyplývá, že po skončení programového období nebude pravděpodobně možné projekt MAP udržet ve stávajícím rozsahu jako doposud. Vytvořená partnerství a spolupráce v území jsou však hodnoceny jako zakotvené a dále udržitelné a MAS by se pokusily v omezeném rozsahu zachovat aktivity pro cílové skupiny za využití již vytvořených podkladů z již realizovaných projektů MAP. Stejně tak vzájemná setkání a poradenství, které v rámci svých strategií již nabízejí. Naopak by bylo, z důvodu vysoké administrativní zátěže, upuštěno od pravidelné hloubkové analýzy území ORP Přelouč.

4 Doporučení

Na základě provedené evaluace Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území ORP Přelouč realizovaného v letech 2016–2023 vznikla následující doporučení:

- pokračovat ve společných setkáních, vzájemně komunikovat a přenášet informace napříč mezi cílovými skupinami,
- udržovat 100% zapojení škol ORP Přelouč,
- o projektu pravidelně informovat ředitele a zřizovatele škol (Informatorium) a provazovat jejich vzájemnou komunikaci s příslušnými MAS (finanční gramotnost, příprava projektových záměrů, aj.),
- pravidelně informovat také veřejnost (články, FB profil, webové stránky realizátora projektu MAS ŽR),
- zapojovat odborníky a experty z území.

V Cholticích dne 28. 11. 2023

.....
Josef Blažek
předseda Řídícího výboru MAP III v ORP Přelouč

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

